

Návštěvnické centrum
Nový Jičín

Osobnosti Nového Jičína

Hugo Baar

☆ **3. 3. 1873** (Nový Jičín)
† **18. 6. 1912** (Mnichov)

Výtvarný umělec a organizátor kulturního života na počátku 20. století. Jeho dílo je

zastoupeno v prestižních sbírkách evropských muzeí a galerií. V roce 1905 se stal spoluzakladatelem II. Muzejního spolku v Novém Jičíně.

Franz Barwig

☆ **19. 4. 1868**
(Šenov u Nového Jičína)
† **15. 5. 1931** (Víděň)

Výtvarný představitel sochařského umění 1. třetiny 20. stol.

Mezi nejznámější práce patří bronzové sousoší Tančící sedláci, které se od svého umístění na kašnu na náměstí v Novém Jičíně v r. 1929 stalo jedním ze symbolů města Kravařska.

Božena Benešová

☆ **30. 11. 1873** (Nový Jičín)
† **8. 4. 1936** (Praha)

Narozena 30. listopadu r. 1873 v Novém Jičíně

v rodině advokáta. Prozaička, básnířka, autorka

společensko – psychologických próz a literární kritika. Známa trilogií z období první světové války (Úder, Podzemní plameny, Tragická duha). Spolu s R. Svobodovou redigovala časopis Lípa. Od 1926 byla Božena Benešová knihovnicí v YWCA (Young Women's Christian Association).

Julius Berger

☆ **9. 7. 1850** (Nový Jičín)
† **17. 11. 1902** (Víděň)

Nejproslulejší příslušník malířské rodiny Bergrů byl velmi všestranný. Stal se profesorem na Akademii výtvarných umění ve Vídni po slavném Hansi Makartovi. Nejvíce obdivovaná je Bergrova monumentální malba Mecenáši výtvarného umění domu Habsburků, jež zdobí strop 15 metrů dlouhého tzv. Zlatého sálu v Uměleckohistorickém muzeu ve Vídni.

Dominik Bilimek

☆ **25. 2. 1813** (Nový Jičín)
† **3. 8. 1884** (Víděň)

Jeden z největších muzejníků 19. století, zakladatel Národního muzea a knihov-

ny v Mexiku, kustod císařského muzea v Miramare a donátor mnoha muzeí po celém světě.

Jaroslav Hlad'

☆ 8. 5. 1913 (Nový Jičín)
† 21. 1. 1990 (Praha)

Narozen r. 1913 v Novém Jičíně. Byl posledním velite-

lem československého stíhacího křídla RAF ve Velké Británii. Plukovník v. v. Jaroslav Hlad' zemřel v Praze 21. ledna 1990 ve věku 76 let. O rok později, 1. ledna 1991, byl povýšen na generálmajora in memoriam.

Anton Kolig

☆ 1. 7. 1886 (Nový Jičín)
† 17. 5. 1950 (Nötsch)

Jeho díla dodnes pravidelně vystavují především rakouské, ale i jiné prestižní galerie.

Několik jich vlastní Muzeum

Novojičínska, známá je i jeho nástrovní malba v kurnínském kostele. Po první světové válce stál u zrodu takzvané nötschské školy. Jeho expresionismus byl trnem v oku nacistických ideologů, kteří mnohá jeho díla nechali zničit. Dostal nabídky přednášet na akademiích v Praze, Karlsruhe a také ve Stuttgartu, kde působil 15 let. Koligem navržené gobelíny zdobí jednu z prostor nejslavnějšího světového stánku hudby v Salzburgu.

Karel Kryl, starší

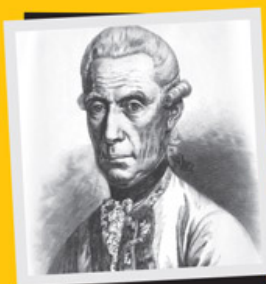
☆ 5. 12. 1878 (Litovel)
† 25. 6. 1943 (Nový Jičín)

Uznávaný český knihtiskař z meziválečného období, spolumajitel firmy Kryl & Scotti. Jeho vnukem byl zpěvák Karel Kryl.

Karel Kryl, mladší

☆ 12. 4. 1944 (Kroměříž)
† 3. 3. 1994 (Mnichov)

Dětství a mládí prožil v Novém Jičíně. Československý písničkář, básník a hudební skladatel, v emigraci spolupracovník rozhlasové stanice Svobodná Evropa, symbol revoltující mládeže nejen roku 1968. Miláčkem národa se stal zvláště svými šansony, jež básnicky, přesto důrazně vyjadřovaly deziluzi a těžkou depresi z okupace Československa v srpnu 1968.

Ernst Gideon Von Laudon

☆ 3. 2. 1717 (Lotyšsko)
† 14. 7. 1790 (Nový Jičín)

Jeden z nejvýznamnějších rakouských vojevůdců

18. století. Roku 1744 vstoupil do služeb rakouské panovnice Marie Terezie. Vyznamenal se v mnoha

bitvách, jichž se účastnil v hodnostech od hejtmana po polního maršála. V roce 1789 dosáhl svého největšího vítězství – osvobození Bělehradu od osmanské nadvlády. Když se v roce 1790 rýsovala možnost nové války s Pruskem, byl tehdy již třiasedmdesátiletý Laudon jmenován vrchním velitelem všech rakouských armád a generalissimem. Přemístil se na Moravu do Nového Jičína, kde měla rakouská armáda hlavní stan, aby odtud řídil přípravy na válku. Zde však těžce onemocněl a 14. července 1790 zemřel na zápal plic.

Alfred Neubauer

☆ 29. 3. 1891 (Nový Jičín)
† 21. 8. 1980 (Aldingen)

Získal světovou proslulost v oblasti automobilových závodů. Jako manažer týmu.

Mercedes zavedl zcela nové metody řízení závodních stájí a dovedl tuto značku k mnoha světových prvenstvím, včetně závodů Formule 1.

Julius Newald

☆ 11. 4. 1824 (Nový Jičín)
† 17. 8. 1897 (Víděň)

Nejprve radní, potom místostarosta a nakonec sta-

rosta Vídně. Na svých postech se významně zasloužil

o nové uspořádání metropole Rakouska-Uherska, zejména její centrální části. Newaldovu koncepci s hlavní okružní třídou později přebírala i mnohá naše města, včetně Nového Jičína.

Eduard Orel

☆ 3. 2. 1717 (Lotyšsko)
† 14. 7. 1790 (Nový Jičín)

Proslulý polárník, cestovatel a důstojník c. k.

námořnictva, účastník, námořní bitvy u Lissy (1866) a spoluobjevitel Země

Peter R. Von Rittinger

☆ 23. 1. 1811 (Nový Jičín)
† 07. 12. 1872 (Víděň)

Narozen roku 1811 v Novém Jičíně. Po studiích se věnoval hornictví. Stal se v této oblasti velkým novátorem. Roku 1855 uvedl do provozu svůj vynález – tepelné čerpadlo. Tento způsob vytápění je ve světě dodnes velmi rozšířený, protože je šetrný k životnímu prostředí. Za pokrok v této oblasti se každým rokem udílí mezinárodní cena.

Eduard Veith

☆ 30. 3. 1858 (Nový Jičín)

† 18. 3. 1925 (Viedeň)

Vynikající představitel generace realistických malířů

závěru 19. století. Proslavil se zejména jako autor dekorativních maleb interiérů významných kulturních stánků ve velké části Evropy – Praze, Vídni, Berlíně, Bukurešti... Zvláště proslulá je jeho stropní malba v budově dnešní Státní opery v Praze. Zvali jej k malířské výzdobě věhlasných soukromých sídel zejména ve Vídni, v Novém Jičíně například Hücklových vil. Mnoho jeho vynikajících olejomalb se nachází ve sbírkách Muzea Novojičínska.

Karel Von Schwarz

☆ 23. 6. 1817

(Žilina u Nového Jičína)

† 21. 10. 1898 (Gnigl)

Narozen r. 1817 v místní části

Žilina a postupně vyrostl v jednoho z nejvýznamnějších stavitelů především železničních tratí v Rakousko-Uhersku. Za své zásluhy se stal čestným občanem mnoha měst v celém R-U včetně N. Jičína (díky němu bylo město napojeno na hlavní železniční trať), a získal významná ocenění od císaře a patřil k největším prominentům Salzburgu ve své době, protože se mj. zasloužil o zásadní rozšíření města. Je po něm pojmenována hlavní třída a má zde i pomník.

Ferdinand Czeiczner

☆ 8. 10. 1850 (Nový Jičín)

† 24. 4. 1932 (Nový Jičín)

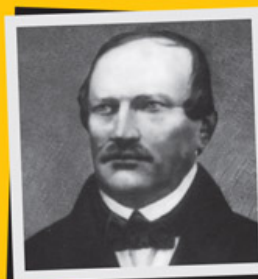
Novojičínský továrník, podnikatel a starosta. Pocházel

z rodu novojičínských soukeníků. Narodil se jako synsoukenického mistra Johanna Czeicznera a jeho manželky Veroniky rozené Sochatzy. Řemeslu se vyučil u svého otce. Od roku 1875 byl majitelem rodinné firmy, kterou brzy rozšířil a zmodernizoval. Odkoupil budovy Döpperova závodu pro tyto účely. Působil od roku 1882 jako člen městského zastupitelstva, zároveň se angažoval v olomoucké Obchodní a živnostenské komoře a v národních spolcích.

Augustin Ferdinand Döpper

☆ 19. 8. 1790 (Nový Jičín)

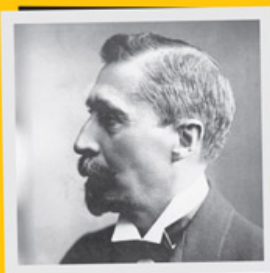
† 14. 6. 1859 (Nový Jičín)

Narodil se jako syn Kaspara

Ferdinanda Döppera, který byl postřihačský mistr a obchodník se sukem, původem z Německa, a jeho manželky Justiny rozené Hollausové původem z Fulneku. Augustin Döpper se vyučil postřihačskému řemeslu, ale věnoval se nakonec tkalcovství. Mistrovské právo získal 17. prosince 1809, kdy mu byla přidělena značka AFD. S tou mohl označovat své výroby. Jako první v Novém Jičíně zavedl strojní výrobu sukna. V revolučním roce 1848 byl zvolen

velitelem 1. kompanie národní gardy v Novém Jičíně, pro kterou z vlastních finančních prostředků pořídil prapor. Vysvěcen byl na novojičínském náměstí a jeho kmotrou se stala jeho manželka Tekla Döpper.

August Hückel

★ 17. 6. 1838 (Nový Jičín)
† 5. 8. 1917 (Nový Jičín)

Významný průmyslník, komunální politik, architekt

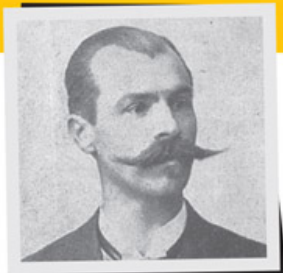
a cestovatel. Syn Johanna Alberta Hückla. Po převzetí kloboučnické továrny společně se svými bratry dále rozvíjel dílo svého otce. Jejich podnik se stal záhy vedoucím celého odvětví v habsburské monarchii. Stal se mecenášem umění a za svůj život shromáždil velké množství uměleckých sbírek. Část věnoval Městskému muzeu v Novém Jičíně. Jeho manželkou se stala Angela, rozená Hosch, se kterou měl několik synů a dcer. Společně se svými mladými bratry byl jmenován roku 1910 čestným občanem města Nového Jičína.

Carl Hückel

★ 18. 1. 1850 (Nový Jičín)
† 19. 12. 1919 (Nový Jičín)

Podnikatel Carl Franz Hückel byl synem Johanna Alberta

Hückla. V mládí studoval na nižší reálce v Novém Jičíně a následně na vyšší reálce v Opavě. Společně se svými bratry Augustinem a Johannem řídil od roku

1868 kloboučnickou továrnu. V období kolem roku 1876 pobýval delší dobu v USA, kde studoval techniku a organizaci provozu místních kloboučnických firem. Zároveň navštívil mnoho dalších kloboučnických provozoven v Anglii, Francii, Belgii a Německu a nové poznatky přenesl do výroby vlastní firmy. V Novém Jičíně působil jako donátor humanitárních institucí, podporoval mladé malíře a sochaře. Dne 14. 1. 1910 byl Carl Hückel, továrník v Novém Jičíně jmenován čestným občanem města Nového Jičína.

Fritz Hückel

★ 22. 6. 1885 (Nový Jičín)
† 12. 1. 1973 (Mnichov)

Byl čelním představitelem kloboučnické podnikatelské

rodiny Hückel v první polovině 20. století, vášnivým automobilovým závodníkem a konstruktérem. Narodil se do rodiny Augustina Hückela a jeho manželce Angele. V květnu r. 1911 se Fritz Hückel ve voze s číslem 6 společně s Hansem Ledwinkou ve voze č. 15 přihlásil s kopřivnickým automobilem „Nesselsdorfer“ (tj. Kopřivničan) do oblíbených závodů „Die Oesterreichische Alpenfahrt“. Okouzlení automobilovým sportem, zážitky a získanými zkušenostmi s šestiválcovými vozy kopřivnické automobilky zúročil Fritz Hückel kolem r. 1921, kdy začal v N. Jičíně připravovat vlastní malou sériovou produkci sportovních automobilů. V roce 1935 prezentoval svůj první vůz Hückel Special s šestiválcovým motorem Tatra, ale nakonec nebyla zavedena větší sériová výroba. Automobilové závodění Fritze Hückla po druhé světové válce končí a při závodech se již jen

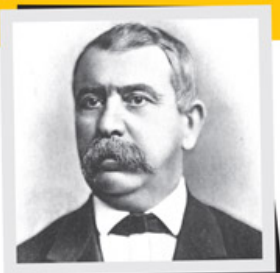
jako divák setkával se svým přítelem a novojičínským rodákem – Alfredem Neubauerem (1891 – 1980). Fritz Hückel umírá 12. ledna 1973 v Mnichově.

Johann Hückel

☆ 7. 4. 1814 (Nový Jičín)

† 14. 1. 1880 (Nový Jičín)

J. Hückel byl synem Augustina Thomase Hückla, který převzal po smrti svého strýce Johanna Nepomuka Hückla roku 1835 kloboučnickou dílnu. Roku 1848 ji spojil s manufakturou svého otce. Své tři syny postupně vyslal na zkušenou do Evropy, odkud přinesli nové poznatky ve výrobě klobouků. Roku 1865 zahájil strojní výrobu svých produktů jako první svého druhu v rakouské monarchii. V roce 1868 předal vedení továrny na výrobu klobouků svým synům, firma od té doby nesla název Hutfabrik Johann Hückel's Söhne. Následně působil až do roku 1880 jako odborný poradce firmy. Roku 1877 obdržel Zlatý záslužný kříž.

Ferdinand Richard Pfundheller

☆ 25. 4. 1845 (Nový Jičín)

† 6. 10. 1906 (Berlín)

Ferdinand Richard Georg (C. F. van Hell) byl herec, hudebník a režisér Metropolitní opery v New Yorku. I když může být jméno matoucí, pocházel z významné podnikatelské rodiny krásnobarvířů, která v 1. polovině

19. století náležela k nejvlivnějším a nejprřednějším rodinám města Nového Jičína. Jejím vůbec prvním příslušníkem zde byl Johann Nepomuk Pfundheller (1731 – 1804), rodák ze Žatce v Čechách, který se roku 1762 v Novém Jičíně oženil s Johannou Schwartzlingerovou (1713 – 1798), vdovou po bohatém krásnobarvíři Ignazi Schindlerovi (1699 – 1761). Připomeňme, že jeho švagrem tak byl např. Anton Dominik Schindler, patrně nejvýznamnější farář v Suchdole nad Odrou na kunínském panství, který se mimořádně zasloužil o barokní výzdobu tamního kostela. A jeho synovcem pak Dr. Augustin Schindler, advokát a nejbližší přítel kunínské hraběnky Marie Walburgy. Ernestina Theresie Leokardie Pfundhellerová (1816 – 1905) se stala manželkou Friedricha Emila Schindlera (1809 – 1867), adoptivního vnuka a dědice hraběnky Walburgy. Ernestinin bratr Karl Leopold Pfundheller (1814 – 1890) zastával v revolučním roce 1848 funkci velitele Národní gardy v Novém Jičíně, význam a bohatství rodiny Pfundhellerů pak začaly pomalu uhasínat. Jako skutečná hvězda zazářil však jeho syn Ferdinand Richard Georg Pfundheller (1845 – 1906), známý ve světě pod uměleckým jménem C. F. van Hell, který se proslavil jako hudebník, herec, ředitel známých evropských divadel a také režisér Metropolitní opery v New Yorku. Po svém příchodu do New Yorku v USA působil během tzv. „Německé sezóny“ jako režisér Metropolitní opery. Pod jeho režisérskou taktovkou byly od roku 1885 připraveny nové premiéry operních titulů, převážně z díla velkého Richarda Wagnera. New York tak uviděl Lohengrina, Valkýry, Tannhäusera a další skvosty operní tvorby. V nové podobě byly novojičínským rodákem zpracovány opery Aida, Don Giovanni či Faust. V neděli 8. května 1887 se v Německém spolkovém domě odehrálo divadelní představení za přítomnosti uměleckého ředitele a vrchního

režiséra německé velké Opery v New Yorku C. F. van Hella. Jmenovalo se Die Goldprobe a jednalo se o komedii o pěti částech, ve které slavný rodák vystoupil v hostující roli Spiegela. Po návratu se jeho působiš-
tém stal Berlín, kde stál v čele několika divadel a v letech 1894 – 1905 vydával odborný časopis Regisseur. Fachblatt für Theater, Musik und Kunst. Zemřel 6. října 1906 v Berlíně. Jeho úmrtí zaznamenaly také noviny v rodném Novém Jičíně, jeho jméno však neprávem upadlo v zapomnění.

Max Preisenhammer

☆ 8. 11. 1840 (Nový Jičín)
† 7. 9. 1924 (Nový Jičín)

Významný novojičínský továrník a podnikatel. V roce 1867 převzal rodinnou textilní továrnu Johann Nepomuk Preisenhammer, kterou dále rozšiřoval o nové provozy, sušárnu a parní stroje. Kolem roku 1898 za-
městnávala továrna 150 dělníků a vyráběla kvalitní látky jako loden, melton či cheviot. Za své zásluhy byl v r. 1910 jmenován čestným občanem města Nový Jičín.

Max Weiss

☆ 17. 9. 1873 (Nový Jičín)
† 25. 5. 1933 (Nový Jičín)

Maxmilian Karl August Weiss
byl synem Rudolfa Weisse

seniora a jeho manželky Julie rozené Graditzky. Zasloužil se o rozvoj rodinné firmy, která dosáhla počtu až 62

mechanických stavů. Bohužel se vznikem Československa se výrazně omezily možnosti dalšího odbytiště, avšak i přes změny sortimentu vedly neúspěchy na trzích v roce 1922 k zastavení provozu. Tovární objekty byly nako-
nec prodány a sloužily jiným výrobním odvětvím. Jeho manželkou se 25. dubna 1903 stala Elsa rozená Peschel. Společně bydleli od počátku dvacátých let 20. století v domě čp. 1117 na Anenské ulici. Jeho syn Hubert v roce 1944 padl za Wehrmacht na severní frontě. Jeho osobou. vymřel jeden z nejvýznamnějších podnikatelských rodů ve vlnářském průmyslu severovýchodní Moravy.

Rudolf Weiss

☆ 4. 3. 1834 (Nový Jičín)
† 26. 9. 1913 (Nový Jičín)

Byl novojičínský podnikatel, majitel továrny na zpracování vlny. Narodil se 4. března roku 1834 v domě č. 683 jako syn soukeníka Franze Jakoba Weisse a jeho manželky Anny Marie rozené Owesné. Vyučil se soukenickému řemeslu a 17. června 1857 mu bylo uděleno mistrovské právo. Společně s bratrem Heinrichem převzali vedení otcova podniku a 31. prosince 1861 zapsali u Krajského soudu v Novém Jičíně firmu „Franz Jakob Weihs Söhne, Tuch- und Wollwarenerzeugung in Neutitschein“. Po předčasně smrti bratra Heinricha byla roku 1872 celá firma převedena na jeho osobu a přejmenována na „Franz Jakob Weihs Sohn“. Nejstarší syn Rudolf Weiß ml. vstoupil do vedení firmy v roce 1890, druhorozený Max v roce 1894. Avšak po náhlém úmrtí nejstaršího syna byl Rudolf Weiss nucen opět převzít vedení firmy do svých rukou. Firmu řídil až do 7. ledna 1903, kdy ji předal svému synovi

Maxovi. V letech 1870 – 1909 byl Rudolf Weiß členem městského zastupitelstva, v letech 1891 – 1894 byl členem nadace pro městskou.

Fred Liewehr

★ **17. 6. 1909** (Nový Jičín)

† **9. 7. 1993** (Vídeň)

Fred Liewehr byl proslulý divadelní, filmový herec a slavnostní

řečník, působící v Rakousku. Od roku 1933 byl členem divadelního souboru věhlasného Burgtheatru ve Vídni. Na přelomu let 1930/1931 navštěvoval Max-Reinhardtův seminář ve Vídni a v roce 1931 byl Maxem Reinhardtem vybrán jako elév v divadle Theater in der Josefstadt. Od roku 1933 vystupoval v Burgtheateru, kde byl v roce 1969 jmenován čestným členem divadla a roku 1981 Doyenem. Fred Liewehr je pohřben na vídeňském hřbitově Südwestfriedhofa od roku 1995 je po něm pojmenována ulice Fred-Liewehr-Gasse.

Seznam filmů s Fredem Liewehrem:

1935: Jana, das

Mädchen aus

dem Böhmerwald

1939: Unsterblicher Walzer

1942: Brüderlein fein

1942: Wiener Blut

1943: Späte Liebe

1948: Leckerbissen

1948: Der Engel

mit der Posaune

1949: Wiener Mädeln

a další...

Vydalo: Město Nový Jičín a Návštěvnické centrum
Nový Jičín – město klobouků

E-mail: icentrum@novyjicin.cz | **Web:** www.icnj.cz

Mobil: (+420) 735 704 070